

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- KADER VE KAZA İNANCI
 - Tanımlar
 - Kader ve Kaza İnanç
 - Evrensel Yasalar
- İNSAN İRADESİ VE KADER
- KADER İLE İLGİLİ KAVRAMLAR

ANAHTAR KAVRAMLAR

KADER

KAZA

İLİM

KUDRET

İRRADE

TEKVİN

SÜNNETULLAH

FİZİSEL
YASALAR

BİYOLOJİK
YASALAR

TOPLUMSAL
YASALAR

İRRADE

KÜLLİ İRRADE

CÜZİ İRRADE

SORMLULUK

RIZIK

EMEK

ÖMÜR

ECEL

TEVEKKÜL

AKIL

BAŞARI

BAŞARISZLIK

HASTALIK

KADER

KELİME

Kader, ölçü, miktar, bir şeyi belirli ölçüye göre yapmak, belirlemek, bir şeye hükmetmek, gücü yetmek gibi anlamlara gelir.

TERİM

Kader, Allah'ın ezelden ebede kadar olacak her şeyin zamanı, yeri ve özelliklerini sınırsız bilgisiyle belirlemesi ve takdir etmesidir.

KAZA

KELİME

Kaza, emir, hüküm, bitirmek, yaratmak, karara bağlamak gibi anlamlara gelir.

TERİM

Kaza, Allah'ın ezelde irade ve takdir ettiği her şeyi yeri ve zamanı gelince yaratmasıdır.

NOTLAR

1.KADER VE KAZA, BİR İŞİN NEDEN VE SONUÇLARIYLA İLGİLİDİR. ÖRNEĞİN; YER ÇEKİMİ KANUNU BİR **KADER**DİR. BUNUN SONUCUNDA BİR CİSMİN YÜKSEKTEN YERE DÜŞMESİ **KAZA**DIR. O HALDE KADER BİR İŞİN PLANLANMASI, KAZA İSE BU PLANIN GERÇEKLEŞMESİDİR. ÖNCE KADER SONRA KAZA GELİR.

3.PLANLAMAK, BELİRLEMEK, ÖLÇÜ VE DÜZEN, PROGRAMLAMAK GİBİ KAVRAMLAR YADA GENİŞ YA DA GELECEK ZAMAN BİLDİREN YARGILAR GENELDE KADER İLE İLGİLİDİR. GERÇEKLEŞTİRMEK, ORTAYA ÇIKMAK, MEYDANA GELMEK, YARATMAK KAVRAMLARI YADA OLMUŞ BİTMİŞ OLAYLAR, GEÇMİŞ ZAMAN KİPLERİ GENELDE KAZA İLE İLGİDİR.

2.KADER ALLAH'IN İLİM VE İRADE SIFATLARIYLA, KAZA İSE KUDRET VE YARATMA SIFATLARIYLA İLGİLİDİR.

DİKKAT!!!

2. ve 3. maddelerde verilen bilgiler genele ilişkindir. O yüzden karşımıza çıkan bir sorunun tamamı okunmadan seçenek işaretlenmemelidir. Örneğin bir soruda Allah'ın ilim sıfatından bahsederken verilen paragraf kaderden ziyade kaza ilke ilgili olabilir.

ALLAH'IN SIFATLARI

İLİM

Allah'ın her şeyi hakkıyla bilmesi demektir. Allah'ın bu sıfatı; Allah'ın gizli ve açık olanları, olmuşu ve olacağı, görünen ve görünmeyen âlemi, yerde ve göklerde olup bitenleri, geçmişi, şu anı ve geleceği, canlı ve cansız bütün varlıkları, küçük ve büyük her şeyi bildiğini ifade eder.

İRRADE

Allah'ın dilemesi, istemesi demektir. Dünyada var olan her şey Allah'ın dilemesi ile var olmuştur, O'nun dilediği zaman da yok olacaktır. İnsanların da iradeleri vardır. Ancak Allah'ın iradesi ile insanların iradeleri tamamen farklıdır.

TEKVIN

Allah'ın her şeyin yaratıcısı olduğunu ifade eden sıfatıdır. Allah'ın (c.c.) yaratması, bütün varlıkları yoktan var etmesi demektir. O, varlıkları yaratmak için hiçbir malzeme veya alete ihtiyaç duymaz. Allah (c.c.), kendisi yaratılmayan ve her şeyi kendisi var eden demektir. O'nun bir şeyi yaratması için sadece "Ol!" demesi yeterlidir.

KUDRET

Kudret, Allah'ın her şeye gücünün yetmesi demektir. Allah'ın da insanların da güç ve kudreti vardır. Ancak Allah'ın gücü ve kudreti ile insanın gücü ve kudreti aynı değildir. İnsanların güç ve kudretleri sınırlıdır, her şeye güçleri yetmez. Allah'ın gücü ve kudreti ise, sonsuz ve sınırsızdır.

Kader ve kazaya iman İslam'ın 6 inanç esasından biridir (İmanın Şartları). Hz. Muhammed (sav) "Cibril Hadisi"nde bizlere inanç esaslarını aktarmıştır.

Kader ve kaza Allah'ın sınırsız; ilminin iradesinin kudretinin bir göstergesidir. Ayrıca tekvin sıfatıyla da ilgili bu kavram "Ol! der olur," ayetini bizlere hatırlatır.

Kader kavramı, insanın iradesinin, ilminin ve gücünün olmadığı anlamı gelmez.

Kader ve Kaza İnancı

Yaşadığımız evrende mükemmel bir düzen, denge ve uyum vardır. Hiçbir şey amaçsız ve rastgele bir şekilde doğada yerini almamıştır. Evrenin bu yapısı bir yaratıcının varlığına işaretler. Bu yaratıcı eşi ve benzeri olmayan Allah'ı Teala'dır. Allah (c.c.) yaratma sıfatını sürekli olarak kullanır.

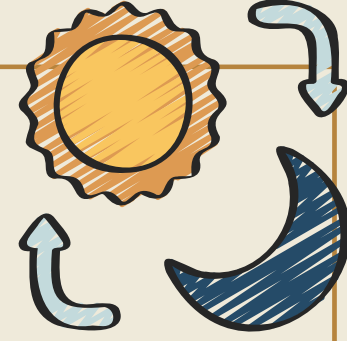
"Her şeyi yaratmış, ona bir ölçü,
biçim ve düzen vermiştir."
(Furkan Suresi, 2. ayet)

EVRENDEKİ UYUM VE DÜZENE ÖRNEKLER

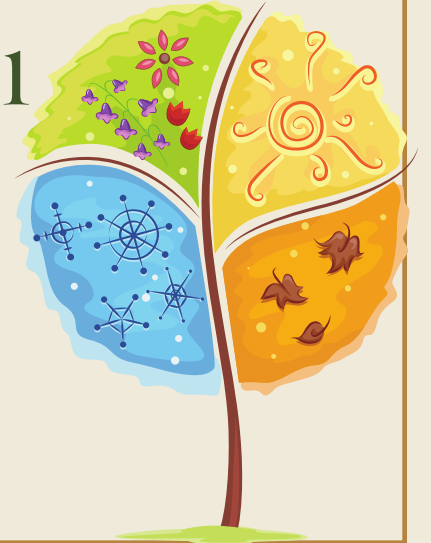
Güneşin
doğudan
doğup batıdan
batması

Gece ve
gündüzün sürekli
birbirini takip
etmesi

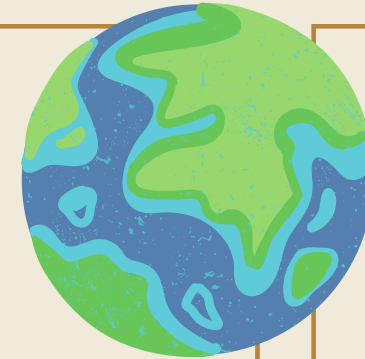
Mevsimlerin
oluşması

Gezegenlerin
hareketleri

Dünya'nın
güneş
sistemine göre
konumu

Yer çekimi
kanunu

EVRENSEL YASALAR

SÜNNETULLAH

Allah'ın evrene koymuş olduğu yasaların bütünüdür. Evrensel yasalarla eş anlamlıdır. Bu yasalarda kıyamete kadar hiçbir değişiklik olmayacaktır.

EVRENSEL YASALAR

Fiziksel Yasalar

Madde ve enerjinin meydana gelişi, değişimi ve hareketiyle ilgili kurallardır. Cansız varlıklarla ilgili yasalar olarak nitelenebilir. Gezegenerin hareketleri, yerçekimi kanunu vb.

Biyolojik Yasalar

Canlıların yapısı, gelişimi, beslenmesi ve üremesi ile ilgili kurallardır. Doğum, ölüm, üreme, beslenme, organlar vb.

Toplumsal Yasalar

Toplumların yaşadığı olaylar ve bu olaylar arasındaki sebep-sonuç ilişkisini gösteren yasalardır. Kıssalar, Göç, Kuraklık, Gelir dağılımı vb.

İNSAN İRADESİ VE KADER

İrade, kelime anlamı olarak; dilemek, istemek, seçmek, tercih etmek demektir. Akıl ile birlikte insanı diğer canlılardan ayıran önemli bir özelliktir. İnsan aklını kullanarak iyiyi ve kötüyü "ayirt eder" İradesini kullanarak da iyi ya da kötüyü "tercih eder". O halde AKIL, AYIRT EDEBİLME İRADE İSE TERCİH EDEBİLME YETENEĞİDİR. nsanın bu yetenekleri beraberinde sorumluluğu da getirir. Kişi aklını ve iradesini kullanarak bir tercihte bulunur ve bunun sonucunda davranışından sorumlu olur.

KÜLLİ İRADE

Allah'a ait olan ve kişinin tercih hakkının bulunmadığı sınırsız irade demektir. Allah'ın tüm canlılar için yaratılışta belirlediği esaslar bu başlık altında ifade edilir. İnsanın bu alana müdahale ve değiştirme imkanı bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı sorumlu değildir. Ve hesap vermeyecektir.

CÜZ'İ İRADE

İnsana ait olan ve kişinin kendi özgür iradesiyle tercihte bulunabildiği alandır. İnsan bu tercihlerinden sorumlu olur ve ahirette hesabını verir. İnsan hür iradesi dışında yaptığı (baskı altında/ tehdit) davranışlardan sorumlu değildir.

BİRLİKTE ÖĞRENELİM

AŞAĞIDAKİ ÖRNEKLERİ İLGİLİ OLDUĞU ALANLA EŞLEŞTİRELİM.

- Doğum tarihi
- Aile
- Uyumak
- Saç rengi
- Göz rengi
- Eğitim durumu
- Cinsiyet
- Çalışmak
- Irk
- Ten Rengi
- Namaz Kılmak
- Üretmek
- Kalp atışı
- Meslek
- Nefes alışışı

KÜLLİ İRADE

CÜZ'İ İRADE

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

ÖMÜR VE ECEL

RIZIK

TEVEKKÜL

BAŞARI VE BAŞARISIZLIK

SAGLIK VE HASTALIK

ÖMÜR VE ECEL

*Canlıların doğumundan ölümüne kadar geçen süreye **ömür**, ömrün bitmesiyle birlikte yaşamın sona ermesine **ecel** denir.*

Sünnetullah gereği her canlı ömrünün mutlaka bir sonu vardır. bu sebeple ölümden kaçmak mümkün değildir. İnsanın doğumu ve ölümü Allah'ın (c.c.) takdir etmesiyle gerçekleşir.

*“Her canlı, ölümü tadacaktır.”
(Enbiya Suresi, 35. Ayet)*

İnsan kendisine verilen ömrü en iyi şekilde yaşamakla yükümlüdür.

RIZIK

*Canlıların yaşamlarını sürdürebilmek için ihtiyaç duydukları her şeye **rızık** denir. O halde rızık hem maddi hem manevi olarak verilen birçok nimeti kapsamaktadır.*

Rızık veren Allah'tır (c.c.). Bu noktada insana düşen görev kendi için belirlenmiş rızık helal yollardan çalışarak kazanmaya çalışmaktır. Zira Allah (c.c.) rızık insanın kendi çabasına bağlamıştır. Bu sebeple çalışmadan karşılık beklemek yanlış bir kader algısıdır.

*“Hiç kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir rızık yememiştir.”
(Buhârî, Büyû’, 15.)*

TEVEKKÜL

Kelime anlamı olarak güvenme, bağlanma, vekil tayin etme, havale etme anlamlarına gelir. Terim olarak ise insanın bir iş için elinden gelen çabayı gösterip yeterli önlemi aldıktan sonra işin sonucun almayı Allah'a (c.c) bırakmasıdır.

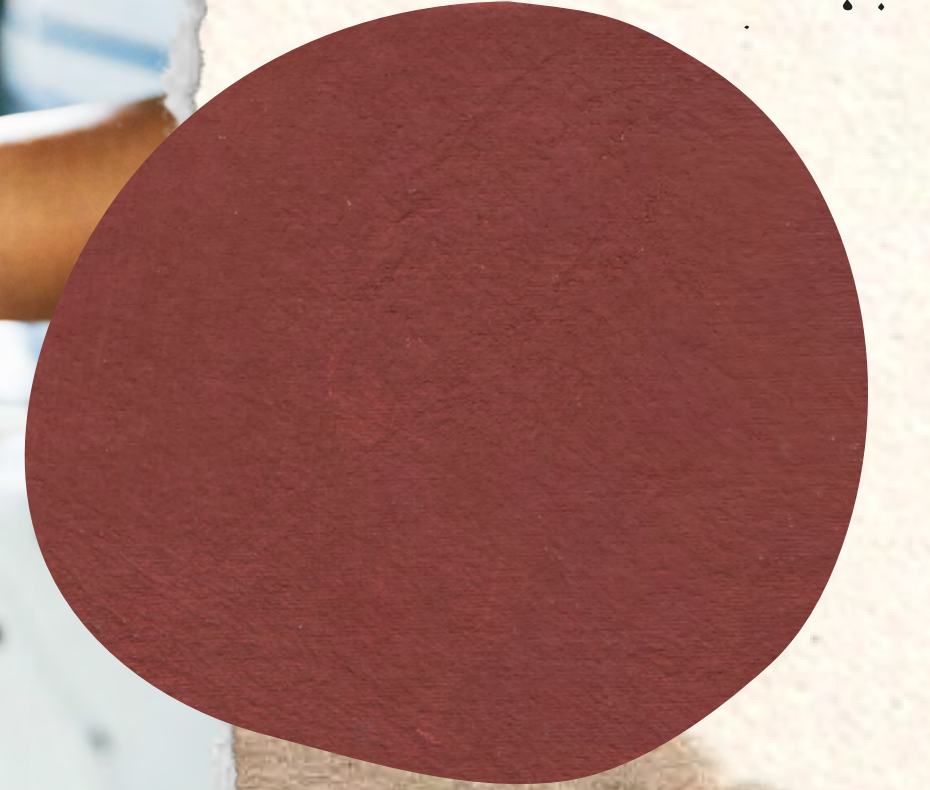
“...Kararını verdiğin zaman artık Allah’a dayanıp güven çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever.”

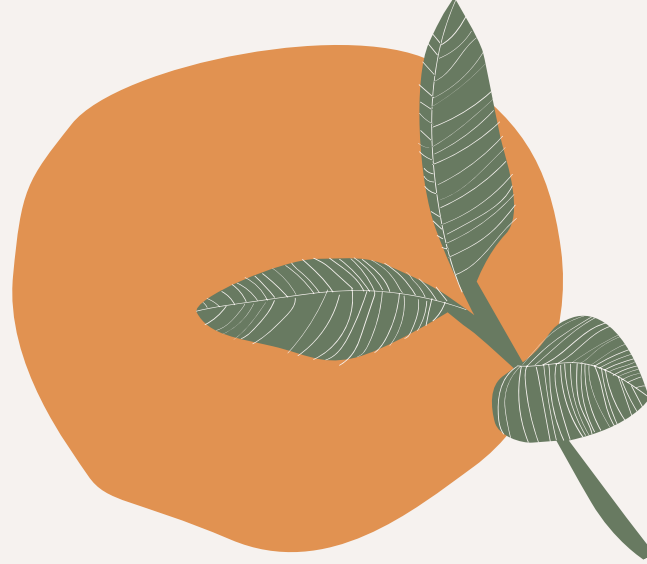
(Âl-i İmran suresi, 159. ayet.)

DÜŞÜNELİM!

GÜNLÜK HAYATTA KARŞILAŞTIĞIMIZ DOĞRU VE YANLIŞ
TEVEKKÜL İNANCININ ÖRNEKLERİ NELER OLABİLİR.

BAŞARI VE BAŞARISIZLIK

Allah (c.c.) insan akıl ve irade vermiştir. İnsan kendisine verilen bu nimetleri kullanarak başarıya da başarısızlık sonuçlarına ulaşır. Başarı ya da başarısızlık insanın çabasına bağlıdır onun değişmez alinyazısı değildir.

*“İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir.”
(Necm suresi, 39-41. ayetler.)*

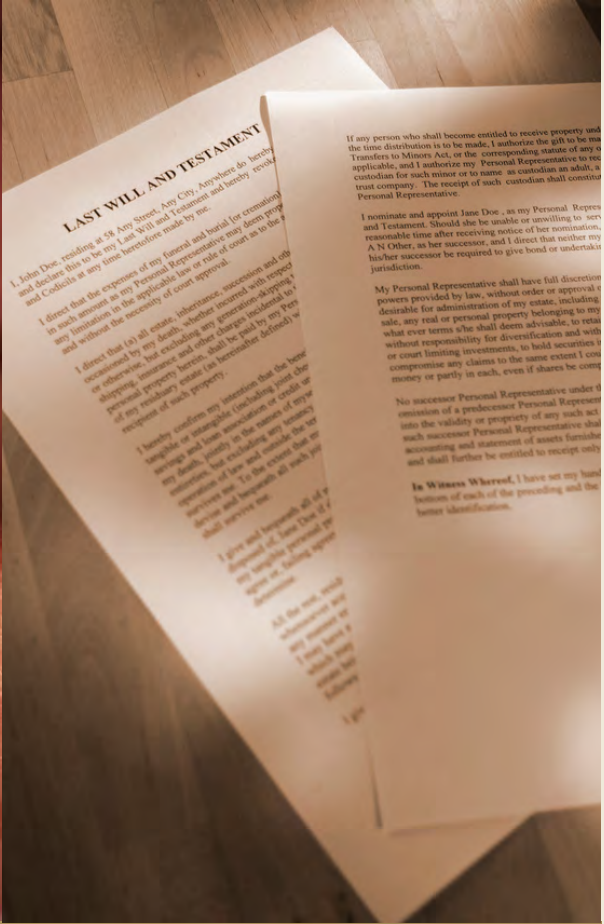

SAĞLIK VE HASTALIK

Sağlık ve hastalık insan için birer imtihandır. İslam dini insan sağlığına ve temizliğine dikkat etmesi gerektiğini hatırlatır. Hastalandığında ise bunun tedavisi için çalışmalıdır. bu sebeple sağlık ya da hastalık kişinin mutlak alinyazısı olarak görülemez.

*“...Ey Allah’ın kulları tedavi olunuz. Muhakkak Allah her hastalığın şifasını yaratmıştır...”
(Ebu Davud, Tıp, 1.)*

Teşekkürler

